

Pinchas- The First Jewish Vigilante?

I. Did Pinchas Act Correctly?

1. משנה פרקי אבות פרק ג

(ב) רבי חנינא סגן הכהנים אומר, הווי מתפלל בשלומה של מלכות, שאלמלא מוראה, איש את רעהו חיים בלעו.

(2) Rabbi Hanina, the vice-high priest said: pray for the welfare of the government, for were it not for the fear it inspires, every man would swallow his neighbor alive.

2. פירוש רב עובדיה מברטנורה שם

חיים בלעו- דכתיב (חבקוק א) ותעשה אדם כדגי הים, מה דגים שבים כל הגדול מחברו בולע את חברו, אף בני אדם אלמלא מוראה של מלכות כל הגדול מחברו בולע את חברו (עבודה זרה נד):

"**would swallow alive**:" As it is written (Habakkuk 1:14) "And you make man like the fish of the sea" - just like the fish of the sea, each one that is bigger than his fellow swallows his fellow; so too people, were it not for the fear of the government, each one who is bigger than his fellow would swallow his fellow (Avodah Zarah 54b).

3. חומש במדבר פרק כ"ה

(א) וישב ישראל בשטים ויחל העם לזנות אל-בנות מואב:
(ב) ותקראן לעם לזבחי אלהיהן ויאכל העם וישתחוו לאלהיהן:
(ג) ויצמד ישראל לבעל פעור נִיחֵר־אֶף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל:
(ד) ויאמר יהוה אל-משה קח את-כל-ראשי העם והקע אותם ליהוה נגד השמש וישב חרון אף-יהוה מִיִּשְׂרָאֵל:
(ה) ויאמר משה אל-שפטי ישראל הרגו איש אנשיו הנצמדים לבעל פעור:
(ו) והנה איש מבני ישראל בא ויקרב אל-אחיו את-המדנית לעיני משה ולעיני כל-עדת בני-ישראל והמה בלים פתח אהל מועד:
(ז) ויֵרָא פִּינְחָס בֶּן-אֱלֵעָזָר בֶּן-אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וַיִּקֶּם מִתּוֹךְ הָעֵדָה וַיִּקַּח רֶמֶחַ בְּיָדוֹ:
(ח) וַיָּבֹא אֲחֵר אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל-הַקְּזָה וַיִּדְקֹר אֶת-שִׁנָּיִם אֶת אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת-הָאִשָּׁה אֶל-קִבְתָּהּ וַתַּעֲצֹר הַמִּגְפָּה מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
(ט) וַיְהִי הַמָּתִים בַּמִּגְפָּה אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף: (פ)

4. רש"י שם

קח את כל ראשי העם- לשפט את העובדים לפעור:

5. משנה סנהדרין ט:

הגונב את הקסוה והמקלל בקוסם והבועל ארמית קנאין פוגעין בו

MISHNA: With regard to **one who steals a kasva (keilim in the BH)**, and **one who curses with a sorcerer, and one who engages in intercourse with an Aramean woman, zealots strike him** and kill him. Although the Torah does not say that one who performs one of these actions is liable to be executed, it is permitted for anyone who zealously takes the vengeance of the Lord to do so

6. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין פב.

א"ר חסדא הבא לימלך אין מורין לו איתמר נמי אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן הבא לימלך אין מורין לו ולא עוד אלא שאם פירש זמרי והרגו פנחס נהרג עליו נהפך זמרי והרגו לפנחס אין נהרג עליו שהרי רודף הוא. (במדבר כה, ה) "ויאמר משה אל שופטי ישראל וגו'" הלך שבטו של שמעון אצל זמרי בן סלוא אמרו לו הן דנין דיני נפשות ואתה יושב ושותק מה עשה עמד וקייבץ כ"ד אלף מישראל והלך אצל כזבי אמר לה השמיעי לי אמרה לו בת מלך אני וכן צוה לי אבי לא תשמעי אלא לגדול שבהם אמר לה אף הוא נשיא שבט הוא ולא עוד אלא שהוא גדול ממנו שהוא שני לבטן והוא שלישי לבטן תפשה בבלוריתה והביאה אצל משה אמר לו בן עמרם זו אסורה או מותרת ואם תאמר אסורה בת יתרו מי התירה לך נתעלמה ממנו הלכה געו כולם בבכיה והיינו דכתיב (במדבר כה, ו) והמה בוכים פתח אהל מועד וכתיב (במדבר כה, ז) וירא פנחס בן אלעזר מה ראה אמר רב ראה מעשה ונזכר הלכה אמר לו אחי אבא לא כך לימדתי ברדתך מהר סיני הבועל את כותית קנאין פוגעין בו אמר לו קריינא דאגרתא איהו ליהוי פרוונקא

Rav Hisda says: Concerning **one who comes to consult** with the court when he sees a Jewish man engaging in intercourse with a gentile woman, the court **does not instruct him** that it is permitted to kill the transgressor. **It was also stated that Rabba bar bar Hana says that Rabbi Yohanan says:** Concerning **one who comes to consult** with the court, the court **does not instruct him** that it is permitted to kill the Jewish man engaging in intercourse with a gentile woman. **Moreover, if Zimri son of Salu** (see Numbers 25:1–9) **had separated** himself from the woman **and only then Pinehas killed him**, Pinehas would **have been executed for** killing him, because it is permitted for zealots to kill only while the transgressor is engaged in the act of intercourse. Furthermore, if **Zimri would have turned and killed Pinehas** in self-defense, he would **not have been executed for** killing him, as Pinehas was a **pursuer**. One is allowed to kill a pursuer in self-defense, provided that the pursued is not liable to be executed by the court. It is stated: **"And Moses said to the judges of Israel:** Each of you shall slay his men who have adhered unto Ba'al-Peor" (Numbers 25:5). **The tribe of Simeon went to Zimri, son of Salu, their leader, and said to him: They are judging cases of capital law and executing us and you are sitting and are silent? What did Zimri do? He arose and gathered twenty-four thousand people from the children of Israel, and went to Cozbi, daughter of Zur, princess of Midian, and said to her: Submit to me and engage in intercourse with me. She said to him: I am the daughter of a king, and this is what my father commanded me: Submit only to the greatest of them. Zimri said to her: He, too, referring to himself, is the head of a tribe; moreover, he is greater than Moses, as he is the second of the womb, as he descends from Simeon, the second son of Jacob, and Moses is the third of the womb, as he descends from Levi, the third son of Jacob. He seized her by her forelock and brought her before Moses. Zimri said to Moses: Son of Amram, is this woman forbidden or permitted? And if you say that she is forbidden, as for the daughter of Yitro to whom you are married, who permitted her to you? The halakha with regard to the proper course of action when encountering a Jewish man engaging in intercourse with a gentile woman eluded Moses. All of the members of the Sanhedrin bawled in their weeping, and that is the meaning of that which is written: "And they are crying at the entrance of the Tent of Meeting" (Numbers 25:6). And it is written thereafter: "And Pinehas, son of Elazar, son of Aaron the priest, saw and arose from the midst of the congregation and took a spear in his hand" (Numbers 25:7). The Gemara asks: What did Pinehas see that led him to arise and take action? Rav says: He saw the incident taking place before him and he remembered the halakha. He said to Moses: Brother of the father of my father, as Moses was the brother of his grandfather Aaron, did you not teach me this during your descent from Mount Sinai: One who engages in intercourse with a gentile woman, zealots strike him? Moses said to him: Let the one who reads the letter be the agent [parvanka] to fulfill its contents. And Shmuel says: Pinehas saw and considered the meaning of the verse: "There is neither wisdom nor understanding nor counsel against the Lord" (Proverbs 21:30), which the Sages interpreted to mean: Anywhere that there is desecration of the Lord's name, one does not show respect to the teacher. In those situations, one need not consult his teacher, but must immediately proceed to right the wrong that is transpiring. Therefore, he took the spear and took immediate action.**

7. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין פב.

התחילו שבטים מבזין אותו ראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לעבודת כוכבים והרג נשיא שבט מישראל
בא הכתוב ויחסו "פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן"

8. תלמוד ירושלמי מסכת סנהדרין טז

תני שלא ברצון חכמים ופינחס שלא ברצון חכמים. א"ר יודא בן פזי ביקשו לנדותו אילולי שקפצה עליו רוח הקדש
ואמר "והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם וגו'"

9. רמב"ם משנה תורה הל' איסורי ביאה יב:ה

(ד) קל הבועל כותית בין דרך חתנות בין דרך זנות אם בעלה בפרהסיא והוא שביבעל לעיני עשרה מישראל או יתר
אם פגעו בו קנאין והרגוהו הרי אלו משבחים וזריזין ודבר זה הלכה למשה מסיני הוא. ראיה לדבר זה מעשה פינחס
בזמרי :

(ה) ואין הקנאי רשאי לפגע בהן אלא בשעת מעשה קזמרי שנאמר "את האשה אל קבתה". אבל אם פרש אין
הורגין אותו. ואם הרגו נהרג עליו. ואם בא הקנאי לטל רשות מבית דין להרגו אין מורין לו ואף על פי שהוא בשעת
מעשה. ולא עוד אלא אם בא הקנאי להרג את הבועל ונשפט הבועל והרג הקנאי כדי להציל עצמו מידו אין הבועל
נהרג עליו. והבא על בת גר תושב אין הקנאין פוגעים בו אבל מכין אותו מכת מרדות :

10. ראש סנהדרין טז

הבועל כותית קנאין פוגעים בו. והבא לימלך אין מורין לו. אלא אם ירצה לעשות מעצמו בלא הוראה הרשות בידו.
ודוקא בשעת מעשה ובפרהסיא כמעשה שהיה. ואם פירש זמרי והרגו פינחס נהרג עליו. ואם נהפך זמרי והרג
לפינחס לא היה נהרג עליו שהרי רודף גמור הוא. לפי שאין מצוה להורגו אלא רשות בעלמא. אבל אינש אחרינא
נהרג עליו דלאו רודף גמור הוא כיון דברשות קעביד.

11. חידושי הר"ן סנהדרין פב.

רודף הוא- פ' אע"פ שברשות הוא עושה וגם הוא מצווה בדבר אין האחר נהרג עליו מאחר שאין עושה ברשות בית
דין, דאם בא לימלך אין מורין לו...

II. Pinchas' Reward

12. חומש במדבר פרק כ"ה

(י) וידבר יהוה אל-משה לאמר:
(יא) פינחס בן-אלעזר בן-אהרן הכלן השיב את-חמתי מעל בני-ישראל בקנאו את-קנאתי בתוכם ולא-כליתי את-
בני-ישראל בקנאתי:
(יב) לכן אומר הנני נתן לו את-בריתי שלום:
(יג) והיתה לו ולזרעו אחיו ברית כהנת עולם תחת אשר קנא לאלהיו וכפר על-בני ישראל:
(יד) ושם איש ישראל המכה אשר הכה את-המדבית זמרי בן-סלוא נשיא בית-אב לשמעוני:

12. רש"י במדבר כה:יב

את בריתי שלום-שתהא לו לברית שלום, כאדם המחזיק טובה וחסות למי שעושה עמו טובה, אף כאן פרש לו
הקב"ה שלומותיו:

והיתה לו- בריתי זאת:

ברית כהנת עולם - שאף על פי שכתב נתנה כהנה לזרעו של אהרן, לא נתנה אלא לאהרן ולבניו שנמשחו עמו ולתולדותיהן שיזלידו אחר המשחתן, אבל פינחס שנולד קדם לכן ולא נמשח לא בא לכלל כהנה עד כאן; וכן שנינו בזבחים (דף ק"א) לא נתפסה פינחס עד שהרגו לזמרי:

13. אברבנל כה"א

ולפי שהיו רבים מישראל אומרים שהיה פנחס בסכנה עצומה עם בני שמעון וקרובי זמרי שיעמדו עליו ויהרגוהו ויצטרך פנחס מפני זה לבקש אנשי שילכו סביבו לשמרו מאויביו. גם אומרים שפנחס להיותו הורג נפש ונוגע בחלל היה פסול לעבודת המקדש ולא יקרב במזבח ה' כי דמים שפך הנה מפני זה צוה השם למשה שיאמר לכל אדם ויפרסם בתוך בני ישראל שני דברים. הא' שהשם יתברך היה נותן לפנחס את בריתו שלום ולא ירא בקרוב עליו מרעים כי מי ערב את לבו לגשת אליו להשחיתו בהיות ברית ה' סביבו לחלצו. והב' שלא יהיה פנחס מפני זה פסול לעבודת המקדש אבל בהפך שתהיה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם רוצה לומר שיהיו תמיד כהני ה' וכהנים גדולים ומאריכי ימים הפך מה שנשבע לבית עלי

14. נציב העמק דבר כה"ב

את בריתי שלום - בשכר שהניח כעסו וחמתו של הקב"ה ברכו במדת השלום. שלא יקפיד ולא ירגיז. ובשביל כי טבע המעשה שעשה פינחס להרוג נפש בידו. היה נותן להשאיר בלב הרגש עז גם אח"כ אבל באשר היה לש"ש מש"ה באה הברכה שיהא תמיד בנחת ובמדת השלום. ולא יהא זה הענין לפוקת לב.

15. Rav Shimshon Raphael Hirsch on the Torah Bamidbar 25:12

True Peace of men rests on the peace of all of them with G-d. He who dares to wage war with people who are against divine Goodness and Truth is...fighting for the "covenant of peace" on earth. He who, for the sake of so-called peace, quietly leaves the field to people who are really at variance with G-d, his love of people is at one with the enemies of the "covenant of peace" on earth.

16. אבן עזרא שם

...ושכרו שתהיה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם ונצח כי הכהנים הגדולים היו מבני פינחס ויתכן שהיו בנים אחרים לאלעזר